

Mida ettevõtjad innovatsioon

Selles HEI-s saab alguse uus rubriik, milles heidame pilgu sellele, mida ettevõtjad Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt (EAS) saadud innovatsiooniosakutega peale hakkavad.

KAS GARDEROOBITÄDID KAOVAD ÄRA?

Noor ettevõtja Oliver Licht proovib koos Tallinna Tehnikaülikooli mehaanikateaduskonna inimestega luua automatiseeritud garderoobi.

“Kutsun seda garderoob 2.0 projektiks, kuidas garderoobi ja pakihoiu puhul ära kaotada inimfaktor,” ütleb OÜ Välimüük juhataja Oliver Licht idee kohta, mille teostamiseks sai ta EAS-ilt innovatsiooniosaku toetust 50 000 krooni. Licht lisab, et Välimüügi põhitegevusel pole uue idee teostamisega seost.

Idee on tegelikult lihtne. Kas on võimalik suure kasutusega avalikesse kohtadesse luua automatiseeritud garderoobe, kus pole vaja kasutada garderoobitädisid ja garderoobionusid? Just seda üritab Licht koos Tallinna Tehnikaülikooliga teha. Licht lisab, et idee tuli elust enesest. „Kasutan ise tihti avalikke riidehoide,” ütleb Licht. „Ükskord eelmisel sügisel jäin järjekorras seistes aga vaatama, kuidas garderoobihoidja riideid vastuvõttes liigub. Ühte trajektoori mööda. Nagu automaat.”

Noore ja ettevõtliku inimesena lisab Licht, et idee „marineeris” tükk aega. „Ideid ju tuleb ikka vahel, küsimus on aga selles kuidas seda teostada,” räägib Licht. Ühelt poolt on motiveerimine. Šanss sellest, et mingi idee jõuab ka suurde tootmisesse, on väike, tuleb ausalt tunnistada. Kas valik oma piiratud aega sellise šansi peale kulutada tasub end ära? „Teine pool on aga enda teadmised ja oskused,” ütleb Licht. „Hakkad mõtlema, kuidas seda ideed kaitsta, kuidas turustada, milline oleks tootmine.” Kõikidele nendele küsimustele veel vastust ei ole, kuid kõige esimene samm on astutud. Koos Tallinna Tehnikaülikooli mehaanikaspetsialistidega uuritakse automatiseeritud garderoobi loomise võimalusi.

„Käime koos, teeme ajurünnakuid, on mingid kontseptsioonid ja ideed, kuid seda vau-efekti veel pole,” möönab Licht. „Kuna see on nii algusjärgus, siis ei tahaski veel tegelikult neil teemadel rääkida.”

Inimtühi riietehoid

iosakutega teevad

PÜHAJÄRVE PUHKEKODU TAHAB PÄIKESE ABIL KÜTMA HAKATA

Tartu Ülikool teeb innovatsiooniosaku toel Pühajärve puhkekeskusele projekti päikeseenergia kasutamiseks puhkekodu kütmisel.

“Päikeseenergiast räägitakse kogu aeg. Loen meediast. Siinsamas lähedal Valgas avati hiljuti Eesti esimene passiivmaja,” räägib aktsiaseltsi Pühajärve Puhkekodu juhataja Jaak Raudsepp. „Ühel hetkel tekkiski mõte, et kas meie siin Otepääl ja Eesti kliimas saaksime oma puhkekeskust ja spaad päikese abil kütta.”

Küttekulud on sellise tervisekeskuse jaoks aga oluline kululement. Palju ruume, veeprrotseduurid, spaakeskus. „Me pole ka Otepääl tsentraalses võrgus. Kütame ise lihtsal moel – kütjad loobivad halge katla alla,” selgitab Raudsepp. Kogu aeg ja kõike puhkekeskuses elektri ning soojustega päikese abil

loomulikult ei saa. „Aga kui saaksime kolmel suvekuul kütjate koormust vähendada, oleks see juba samm edasi,” lisab Raudsepp.

Umbes samal ajal kuulis ja luges Raudsepp ka EAS-i innovatsiooniosakute kohta. „Hotellide ja restoranide liit levitas ka innovatsiooniosakute kohta infot,” ütles Raudsepp. „See on hea võimalus Euroopa raha innovatsiooni toetamiseks kasutada, millest nii palju ju viimasel ajal räägitakse.”

Ei Raudsepp ise ega ka ükski teine puhkekeskuse töötaja ole spetsialist, kes tunneks päikeseenergia kasutamise võimalusi – millised on tehnilised võimalused, mis need maksavad, kuidas teostada, kuidas kombineerida olemasoleva küttesüsteemiga? Üks asi on idee, mõte, et päikeseenergia saaks ju hoonet kütta. Hoopis teine asi on reaalne teostamine. Eelmisel kuul sai Pühajärve puhkekodu EAS-ilt 50 000 krooni suuruse innovatsiooniosaku. Nüüd koostavadki Tartu Ülikooli teadlased puhkekodu jaoks konkreetset projekti, kuidas nad saaksid päikeseenergiat kasutada. „Peaksime juba detsembris selle projekti kokku saama,” lõpetab Raudsepp.

VÄRVI MUUTVAD JOOGIKÕRRED TUVASTAVAD NARKOAINeid

Tartu keemikud loovad joogikõrsi, mis tunnevad ära klaasi valatud narkoaine.

Mikk Salu
mikk.saluu@epl.ee

Selle aasta juuni alguses sai Tartu ettevõtte Welco Elekter 50 000 krooni väärtuse innovatsiooniosaku narkootiliste uimastavate ainete tuvastamise meetodi loomiseks. Lihtsustatult öeldes on tegu ideega luua joogikõrred, mis tunneksid ära, kas joogiklaasi on pandud narkootikume ning muudaksid selle peale värvi. Tartu Ülikooli keemikud praegu seda teevadki.

Selle idee peale tulnud, innovatsiooniosaku saanud ja Tartu Ülikooli poole pöördunud Welco Elektri juhataja Kristjan Mäeots ei taha sellel teemal eriti rääkida. Welco Elektri enda tegevus (sise- ja väliselektripaigaldiste ehitus ja hooldus, projekteerimine ja käidukorraldus) ei ole innovaatsiooni ideega seotud. „Jah, tegelema narkootiliste uimastavate ainete tuvastamise innovatsiooniga. Aga detailidesse ja tehnilistesse lahendustesse ei tahaks veel laskuda,” ütles Mäeots. „Lõpuks tahab selle ju ikkagi patenteerida.”

Kaasus ise on aga hea näide innovatsiooniosaku toimimisest ja ülikooli ning väikefirma koostööst. Osak ei ole ju suur, maksimaalselt 50 000 krooni ühe firma kohta. Osak on mõeldud just väiksematele ettevõtetele. Ja eelkõige mingi konkreetse probleemi või ülesande lahendamiseks, mitte pikaajaliseks arendustööks. Innovatsiooniosak on väga hästi käima läinud, paremini, kui loodeti, ja nüüdseks on juba umbes sada ettevõtet selle kaudu raha saanud.

Tartu Ülikooli ettevõtlussuhete arendamine ja koordineerimise juht Vahur Valdna lisab, et nad – ülikool – tahavad olla ka ise proaktiivsed ja aidata ettevõtteid ka raha leidmisel. Mis seal salata, paljud firmad ei tea veel sellest võimalusest, ja tihti on ka nii, et esimene koht, kus innovatsiooniosakust teada saadakse, ongi ülikool, kuhu ettevõtja oma probleemi lahendamiseks pöördub.